

ענת פדרשניידר, פביאנה מיוחס ואפרת בן יהודה-ליוון. "ההגדרה 'הצגת נשים' היא ניסיון לכווץ אותנו" (משמאל: מתוך "לפני שהכלה נחנקת")

כתב חידה שהולך ומפוענח

"לפני שהכלה נחנקת" של אפרת בן יהודה-ליוון, המוצגת בפסטיבל עכו, היא הצגה נשית, המדברת על חוויה מצטברת של דיכוי

מאת ציפי שוחט

תי חוויה אישית קשה. יש לי משפחה חזקה וחמה ואני נשואה באושר עד כמה שאפשר לומר, אבל אני חיה את הקוני-פליקט המיוסר של להיות זונה ובתולה ביחד. הרצון של נחמה הוא המחאה שלה. זו הזעקה שלה. המחזה הוא כמו כתב חידה, יש לו המון סודות ואנחנו מגלים אותם לאט לאט.

את "לפני שהכלה נחנקת" כתבה בניו יורק, בעת שהשלימה את לימודיה שם. המחזה תורגם לאנגלית והועלה שם, ואת תפקיד נחמה גילמה המחזאית והבמאית. בקרוב תועלה הצגה אחרת שלה העוסקת בעולם הנשים מהוויות של נשים חרדיות חריגות.

מה את מאחלת לעצמך אחרי עכו?

"שמישהו יאמץ אותנו, יתן לנו בית. מגיע לנו, אני חושבת".

ענת פדרשניידר, בוגרת ניסן נתיב, שיחקה כמחליפה של הדמות הראשית בתיאטרון חיפה ב"הדה גאבלר" וכן בחאן ("רומיאו ויוליה"). לאפרת בן יהודה-ליוון זה מחזה שני שכתבה וביימה שעוסק בעולם הנשי. במחזה הקודם, "אששה", שהועלה אף הוא בעכו, שלוש שחקניות מגלמות דמות נשית אחת, שלה פן ייצרי, ילדותי ורציונלי. ההרמוניה השוררת ביניהן בתחילת המחזה נהפך לכאוס ומביא אותן למאבק בסדר מו.

האם חוויה כואבת גורמת לך לעי-סוק באובססיוויות בעולם הנשי? "לא נאנסתי ולא רצחתי, ולא עבר-

תיאטרון ישראלי אימץ אל חיקו ("הנשים האבודות מטרידה", "שלוש אחיות"), אך בשנים האחרונות נעלמה ממנו. "אני לא מתרפקת על דלתם", היא מסבירה את היעלמותה, אך מוסיפה: "הייתי רוצה להיות שם אם יתנו לי לעשות תפקיד מעניין". מיוחס מתפרט נסת בשנים האחרונות מהוראת משחק בסטודיו של ניסן נתיב וכן מופיעה בתיאטרון "נוצר". התפקיד המורכב של נחמה מעניק לה הזדמנות להפגין את יכולתה כשחקנית רבת פנים, רבגונית, שמוכילה את הקהל בסבך רגשותיה. מגיע לה לקבל את פרס השחקנית של פסטיבל עכו.

שכל ייעודה הוא להינשא, רוצחת את אהובה שבוע לפני יום חתונתם, לאחר שאנס אותה. בתה, שנולדת בעקבות האונס, נמסרת לאימוץ. מרגע זה נע המחזה קדימה ואחורה בזמן.

זו הצגה של נשים על נשים, הגדרה שמקוממת את שתי השחקניות פביאנה מיוחס וענת פדרשניידר ואת המחזאית הבמאית. "ההתייחסות אל זה כאל הצגת נשים היא ניסיון לכווץ אותנו", מתלוננת מיוחס, "זו הצגה נשית, המדברת על חוויה מצטברת של דיכוי. הקהל ער בר חוויה עם האשה הזאת וכשהיא רוצה את הוא שמח".

פביאנה מיוחס היא שחקנית שה-

בסוף מתברר שהדמות החייכנית, האופטימית והתמימה היא רוצחת, ואת סיפורה היא מגוללת מבית הכלא. הסיום הזה, בהצגה "לפני שהכלה נחנקת" בפסטיבל עכו, חונק את הגרון ומזמן חוויה תיאטרונית בלתי שגרתית ומסעירה.

המחזה שכתבה וביימה אפרת בן יהודה-ליוון עוסק בהוויה הנשית, אבל הוא אינו עוד מחזה עם מסר פמיניסטי שחוק. על הבמה שתי דמויות המייצגות שני קצוות של הדימוי הנשי: נחמה היא האשה המסורתית הכנועה המייצגת ער לם מיושן ומולה ריווה המודרנית, פמיניסטית מודרת במוסכמות. הן שונות מאוד, סותרות, אך גם דומות באופן מפתיע. ההצגה מתחילה מהסוף. נחמה